

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Teamleder Signe Skibstrup Blach
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Sendt pr. mail (sisbl@fvm.dk)

Den 31. marts 2021

Det Danske Minkerhvervs bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Det Danske Minkerhverv har den 24. marts 2021 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet (herefter "Lovudkastet"), og i det følgende redegøres for foreningens bemærkninger hertil.

Foreningen Det Danske Minkerhverv repræsenterer ca. 50 virksomheder i det minkrelaterede følgeerhverv. Historien om dansk pelsdyravl begyndte for alvor i 1930, hvor de første minkavlere slog sig sammen og stiftede Dansk Pelsdyravlerforening. Siden da har minkbranchen udviklet sig til en dansk eksportsucces, hvor minkavlere og følgeerhverv har udgjort en højt specialiseret forsyningskæde/erhvervs-klynge. Virksomhederne i følgeerhvervet har udviklet sig sammen med minkavlerne og har bl.a. leveret højteknologisk farmudstyr, som har været med til at give den danske minkbranche en konkurrencemæssig fordel og resulteret i øget vækst, indtjening, værdiskabelse og beskæftigelse. Der har således været en symbiose/indbyrdes afhængighed mellem minkavlere og følgeerhverv, og beslutningen om at aflive alle mink på de danske minkfarme har haft fatale konsekvenser for hele minkbranchen, der er blevet lukket permanent uden varsel. Alle virksomhederne har på grund af den meget høje grad af specialisering fået fjernet deres indtægtsgrundlag, og der er med andre ord ingen forskel på lovindgrebets konsekvenser for henholdsvis minkavlere og følgeerhverv.

En sådan helt ekstraordinær og indgribende beslutning uden sidestykke kan naturligvis ikke træffes uden betaling af "fuldstændig erstatning", og Det Danske Minkerhverv har hæftet sig ved ordlyden af den politiske aftale af 25. januar 2021 (herefter "Aftalen"), hvor dette centrale forhold anerkendes fuldt ud:

*"På den baggrund besluttede regeringen den 3. november 2020, at alle mink på de danske minkfarme aflives af hensyn til den danske folkesundhed. Den 21. december 2020 vedtog Folketinget lovforslag L77 som etablerer et forbud mod at holde mink i Danmark til og med d. 31. december 2021. Dette vil få meget betydelige konsekvenser for minkavlerne og de dertil knyttede følgeerhverv. **Aftalepartierne er enige om, at der ydes fuldstændig erstatning til minkavlere og minkafhængige følgeerhverv uanset om der juridisk set er tale om ekspropriation efter grundlovens § 73 eller ej.**" (Fremhævet her).*

Det Danske Minkerhverv har læst Lovudkastet med stor interesse, bl.a. fordi der i de almindelige bemærkninger redegøres for den erstatningsmodel og -proces, der skal reguleres i den kommende bekendtgørelse. Lovudkastet inkl. bemærkninger har derfor stor betydning og betydelige konsekvenser for minkavlerne og de dertil knyttede følgeerhverv. Det Danske Minkerhvervs bemærkninger kan inddeles i følgende emner:

1. Grundlaget for Lovudkastet, jf. pkt. 1
2. Afgrænsningen af den erstatningsberettigede del af følgeerhvervet, jf. pkt. 2
3. Strukturel misforståelse, jf. pkt. 0
4. Krav på erstatning kan ikke overdrages, jf. pkt. 4
5. Præcisering af vigtige tidspunkter, jf. pkt. 5
6. Virksomhedernes omkostninger i perioden fra den 4. november 2020 til mødet med erstatnings- og taksationskommissionen skal refunderes, jf. pkt. 6
7. Afsluttende bemærkninger, jf. pkt. 7

Helt overordnet mener Det Danske Minkerhverv, at Aftalen er et godt fundament for udarbejdelse af supplerende regler, herunder ændringen af minkloven, og Det Danske Minkerhverv er derfor meget overraskede over, at Lovudkastet på meget væsentlige punkter ikke er i overensstemmelse med Aftalen.

1. Grundlaget for lovforslaget

Det Danske Minkerhverv finder det meget bekymrende, at det ikke fremgår af Lovudkastet, at Aftalen er baseret på en grundlæggende forudsætning om, at minkbranchen - minkavlere og følgeerhverv - skal stilles som om, de er blevet eksproprieret, jf. Aftalens side 3:

*"Aftalepartierne er enige om, at der ydes **fuldstændig erstatning** til minkavlere og minkafhængige følgeerhverv **uanset om der juridisk set er tale om ekspropriation efter grundlovens § 73 eller ej.**" (Fremhævet her).*

Det fremgår også af Aftalen, at erstatningerne skal behandles skattemæssigt som ekspropriationserstatninger, ligesom de takserende myndigheder skal fastsætte erstatningen efter samme principper, uanset om der i det enkelte tilfælde vurderes at være tale om ekspropriation eller ej, jf. Aftalens side 3 og 8.

Denne grundlæggende og helt afgørende forudsætning mangler i Lovudkastet, hvilket fører videre til den fejlslutning, at der ikke skal betales fuldstændig erstatning til hele minkbranchen, men *fuldstændig erstatning* til minkavlere og *kompensation* til resten af minkbranchen. Dette skal af flere årsager ændres:

- Aftalepartierne var ved indgåelsen af Aftalen enige om, at der skal betales "fuldstændig erstatning" til minkavlere og minkafhængige følgeerhverv, og det er derfor i strid med Aftalen, når man i Lovudkastet bruger ordet "kompensation".
- Det følger af grundlovens § 73, at der skal betales "fuldstændig erstatning" ved ekspropriation. Det indebærer, at der skal betales en erstatning, der økonomisk stiller den berørte, som han ville være stillet, hvis ekspropriationen ikke var sket. Erstatningen skal sikre, at den berørtes formue er intakt. En ting er, at man må finde sig i at afstå sin ejendom helt eller delvist, men man er i det mindste sikret fuldstændig erstatning for sit tab. "Fuldstændig erstatning" er en grundlovssikret ret, og en berørt kan altid ved domstolene få prøvet, om vedkommende har fået "fuldstændig erstatning".
- Kompensation er noget andet end "fuldstændig erstatning". Hvor "fuldstændig erstatning" modsvarer et økonomisk tab, er kompensation et beløb, man får tildelt, uden det nødvendigvis modsvarer et økonomisk tab. Hvor det altid kan efterprøves af domstolene, om man har fået "fuldstændig erstatning", jf. grundlovens § 73, kan det mere frit reguleres, hvad der ligger i "kompensation", og der kan principielt både under- og overkompenseres.

Det Danske Minkerhverv finder det derfor helt afgørende, at der i Lovudkastet bruges samme formuleringer som i Aftalen, og at hele minkbranchen sikres "fuldstændig erstatning" – hverken mere eller mindre.

Der må heller ikke være tvivl om, at de normale principper for bl.a. erstatningsudmåling i forbindelse med ekspropriation finder anvendelse, ligesom minkbranchen kan indbringe kendelser for domstolene med henblik på at efterprøve, om der ved "erstatningsordningen" er betalt fuldstændig erstatning.

2. Afgrænsningen af den erstatningsberettigede del affølgeerhvervet

Det er i sagens natur helt afgørende for Det Danske Minkerhverv at få den erstatningsberettigede del affølgeerhvervet afgrænset således, at det er de virksomheder, der er intensivt ramt af indgrebet, der får erstatning. Det Danske Minkerhverv mener, at Lovudkastet har flere væsentlige mangler.

2.1 Baggrundsoplysninger

Minkbranchen består som bekendt af minkavlere ogfølgeerhverv. Det Danske Minkerhverv mener, at en "minkavl" er ejer af en minkbesætning, mens resten af minkbranchen hører tilfølgeerhvervet.

Følgeerhverv er således enhver virksomhed, uanset virksomhedstype eller selskabsform, der er beskæftiget med aktiviteter relateret til minkavl, herunder aktiviteter til andrefølgeerhverv, eksempelvis udlejning af stald- og burkapacitet, pelsierier, fodercentraler og -leverandører, auktionshus, maskinudstysproducenter, farmudstysproducenter, grossist- og forbrugsvareleverandører, dyrlægevirksomheder, medicinal- og vaccinevirksomheder samt specialtransportvirksomheder.

Hvis der bortses fra udlejning af stald- og burkapacitet, vurderer Det Danske Minkerhverv, at omkring 60-70 virksomheder kan henføres tilfølgeerhvervet. Generelt er der tale om mange små og få mellemstore virksomheder. Auktionshuset Kopenhagen Fur er markant større end de andre virksomheder ifølgeerhvervet.

2.2 Læg fortsat vægt på "væsentlig afhængig af minkavl" – ikke "salg til danske minkproducenter"

Det fremgår af minklovens § 8, stk. 3, at "*vissefølgeerhverv*", skal være omfattet af erstatningsmodellen, og det anføres i lovbemærkningerne, at der er tale om "*følgeerhverv, der i det væsentlige er afhængige af minkavl for at kunne drive virksomhed.*"

Det er såledesfølgeerhverv, "*der i det væsentlige er afhængige af minkavl for at kunne drive virksomhed*", der har krav på erstatning, men i Lovudkastet, side 9, er der en fejlagtig kobling mellem "*handel med danske minkproducenter*" og "*væsentlig afhængig af minkavl i Danmark*".

*"Det fremgår af afsnit 3 i den politiske aftale af 25. januar 2021 om erstatning mv. til minkavlere ogfølgeerhverv berørt af COVID-19, at der skal ydes erstatning til virksomheder, der udlejer staldkapacitet til dansk minkavl, samt pelsierier, som betjener danske minkavlere, uanset om over halvdelen af disse virksomheders omsætning i 2017-19 **hidrørte fra handel med danske minkproducenter – og dermed uanset om disse virksomheder i det væsentlige er afhængige af minkavl for at kunne drive virksomhed.**" (Fremhævet her).*

Det kan imidlertid ikke være afgørende for erstatningskravet, om en virksomhed ifølgeerhvervet "*handler*" direkte med "*danske minkproducenter*", dvs. minkavlere. Hvis man lægger vægt på salget til "*danske minkproducenter*", afskærer man fx de danske maskinudstysproducenter fra erstatning, hvis de ikke sælger deres produkter direkte til minkavlere men via en grossist, hvilket ikke har været den politiske intention.

Det afgørende kan alene være, om virksomheden *"i det væsentlige er afhængige af minkavl for at kunne drive virksomhed"*. Hvis man holder fast i den formulering fra lovbemærkningerne, vil erstatningsmodellen omfatte dem, der er intensivt ramt af indgrebet, og ovenstående skal korrigeres.

2.3 Behov for større fleksibilitet ved 50 pct. afgrænsningen af det erstatningsberettigede følgeerhverv

Når det konkret skal vurderes, om en virksomhed *"i det væsentlige er afhængige af minkavl for at kunne drive virksomhed"*, er det nærliggende at fastsætte en omsætningsgrænse, som det er sket i Aftalen, men Det Danske Minkerhvervs efterfølgende undersøgelser af minkbranchen har vist, en sådan omsætningsgrænse vil efterlade ca. 5 virksomheder lige under denne grænse, selvom virksomhederne *"i det væsentlige er afhængige af minkavl for at kunne drive virksomhed"*.

Hvis man ønsker at fastholde en grænse på 50 pct. i forhold til den del af følgeerhvervet, som ikke er udlejning af stald- og burkapacitet samt pelseri, foreslår Det Danske Minkerhverv, at man fastsætter det som krav for at få erstatning, at *"over 50 pct af virksomhedens samlede omsætning eller indtjening eller over 50 pct. af virksomhedens omkostninger, varelager eller aktiver i 2017, 2018 og 2019 er relateret til minkbranchen"*. En sådan ændring vil fx sikre en smule mere fleksibilitet.

Som supplement til en grænse på 50 pct. anbefaler Det Danske Minkerhverv, at erstatnings- og taksationskommissionen får en skønsmæssig beføjelse til, på baggrund af en konkret vurdering, at lade en berørt virksomhed være omfattet af erstatningsordningen. Det kan fx være en virksomhed, der har en omsætning på over 50 pct. i 2016, 2017 og 2018, men kun 48 pct. i 2019. Uanset hvor omhyggeligt reglerne formuleres, kan der opstå u hensigtsmæssige og uforudsete situationer, hvor de berørte bør kunne få erstatning i henhold til erstatningsordningen i stedet for at gå til domstolene.

3. Strukturel misforståelse

Der er desuden en strukturel misforståelse i Lovudkastet:

Det fremgår klart af Aftalen, at minkavlere og følgeerhverv skal have erstattet værdien af deres virksomhed, jf. fx Aftalens side 3 (*"(..) opnå fuld erstatning for tabet af deres minkvirksomhed (..)"*) og Aftalens side 7 (*"(..) erstatningen fastlægges ved en vurdering af virksomhedens værdi i såkaldt "handel og vandel" (..)"*).

Det fremgår endvidere af Aftalens side 8, at der *"ydes erstatning for den del andel af virksomheden, der er relateret til dansk minkavl. I udgangspunktet lægges der op til, at staten overtager ejerskabet af de eksproprierede effekter"*.

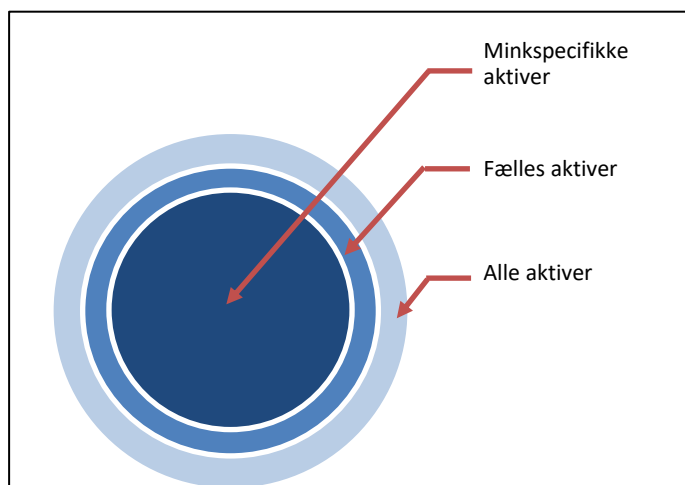
Det betyder følgende:

- Det er minkvirksomhederne, der eksproprieres.
- Det er den mistede fremtidige indtjening, der erstattes.
- Det er de minkspecifikke aktiver, der overdrages til staten.

Den strukturelle misforståelse i Lovudkastet består i, at der lægges op til, at staten overtager alle aktiver *"uanset graden af anvendelse i den minkrelaterede virksomhed"*, jf. Lovudkastets § 8b, stk. 1. Dette anføres specifikt for så vidt angår følgeerhverv, som ikke er udlejning af staldkapacitet eller pelseri, men vi formoder, at det gælder hele minkbranchen. Derudover er erstatningen fejlagtigt koblet op på værdien af aktiverne, i stedet for værdien af virksomheden og den mistede fremtidige indtjeningsevne.

Aktiver, der overtages af staten

Alle minkavlere og følgeerhverv vil formentlig have aktiver, der kan opdeles i følgende kategorier:

"Alle aktiver" er aktiver i selskabet eller personligt ejet.

"Fælles aktiver" er aktiver, som er nødvendige for at kunne sælge produkter og ydelser til den danske minkbranche. Det omfatter således også aktiver, der er fælles med anden aktivitet.

"Minkspecifikke aktiver" er aktiver, der alene anvendes i relation til salg af produkter og ydelser til den danske minkbranche.

Det Danske Minkerhverv foreslår, at virksomhedsejeren udarbejder en oversigt over de anførte aktiver, når erstatningsprocessen påbegyndes, og at det kun er de minkspecifikke aktiver, der skal overtages af staten.

Staten skal naturligvis ikke overtage "fælles aktiver" eller "andre aktiver" ejet af virksomhedsejeren, idet virksomhedsejeren fortsat skal anvende disse aktiver til driften af resten af virksomheden. Det kan fx være en landbrugsmaskine, der bruges af minkavleren til andet end minkproduktion, eller en fast ejendom, hvorfra der også drives en virksomhed, der ikke er minkrelateret. Disse aktiver beholder virksomhedsejeren, uden at det får nogen betydning for erstatningens størrelse, jf. nedenfor. Alternativet ville være, at virksomhedsejeren skal bruge penge på at erhverve de samme aktiver en gang til eller miste yderligere omsætning og indtjening.

Det skal tilføjes, at Det Danske Minkerhverv har forstået Aftalen således, at staten heller ikke overtager passiver, herunder gældsforpligtelser, af nogen art vedrørende virksomheden, ligesom staten ikke indtræder i virksomhedsejeren's aktuelle eller potentielle forpligtelser vedrørende virksomheden. Staten overtager således ikke et eventuelt selskab (helt eller delvist) eller indtræder i de aftaler, der er indgået af virksomhedsejeren, men overlader det til virksomhedsejeren at få selskabet lukket (eller drevet videre med mindre aktivitet) og aftaleforhold afsluttet. Det Danske Minkerhverv går naturligvis ud fra, at det inddrages ved vurderingen af erstatningen, at virksomhedsejeren står tilbage med denne "lukkeopgave", som kan være meget bekostelig.

Erstatningens fastsættelse

Ifølge grundlovens § 73 skal der ved ekspropriation betales fuldstændig erstatning. Det betyder, at den, der er blevet eksproprieret, skal have dækket hele det økonomiske tab, som vedkommende er blevet påført.

Når man afstår et formuegode – fx en virksomhed – skal man have værdien af formuegodet erstattet, og det er værdien i handel ogandel, der er udgangspunktet for værdiansættelsen. Værdien i handel ogandel fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af den mistede fremtidige indtjening, og køber overtager "som modydelse" de relaterede aktiver. Det ideelle er naturligvis, hvis alle de relevante aktiver ligger i ét selskab, som køber kan overtage inkl. tilhørende forpligtelser. Det sker imidlertid ikke i "minksagerne", hvor staten kun overtager aktiver, jf. ovenfor.

I den virkelige verden er det ofte således, at virksomhedsejeren har flere aktiviteter. Det kan fx være, at virksomhedsejeren udlejer maskiner til minkbranchen (60 pct. af virksomhedens omsætning) samtidig med, at virksomhedsejeren ejer en række etageejendomme, der udlejes til boligformål (40 pct. af virksomhedens omsætning). Alle aktiviteterne er samlet i den forstand, at virksomhedsejeren driver aktiviteterne fra de samme lokaler, ved brug af samme medarbejdere, hjemmeside, it-systemer m.v. Virksomhedsejeren har organiseret sig således, fordi det giver vedkommende nogle fordele at have det samlet på dén måde; det optimerer virksomhedens indtjening.

Hvis en virksomhedsejer med en sådan "blandet virksomhed" afstår den del af virksomheden, der er relateret til dansk minkavl, er det naturligvis kun de minkspecifikke aktiver, der skal overtages af staten, jf. ovenfor, men der skal betales fuldstændig erstatning for virksomhedsejerens økonomiske tab, og virksomhedsejeren skal naturligvis ikke betale et vederlag til staten for at beholde "fælles aktiver", således som der lægges op til i Lovudkastet. Resultatet ville reelt være, at ejeren skulle betale for det samme aktiv to gange – første gang til sælgeren og anden gang til staten.

Det Danske Minkerhverv antager, at Lovudkastet er baseret på en misforståelse om, at det er aktiver, der eksproprieres og betales erstatning for. Det er imidlertid ikke tilfældet: Det er virksomheder, der eksproprieres og betales erstatning for i form af mistet fremtidig indtjening.

Hvis staten, som der lægges op til i lovforslaget, modtager flere aktiver, end der betales erstatning for, vil konsekvensen pr. definition være, at ejeren ikke får fuldstændig erstatning.

Hvis man virkelig mener, at virksomhedsejeren skal betale for at bevare "fælles aktiver", kunne det i øvrigt være interessant at vide, hvorledes "betalingen" skulle fastsættes. Grundtanken i Aftalen er, at virksomhedsejerne skal "(..) opnå fuld erstatning for tabet af deres minkvirksomhed (..)", jf. Aftalens side 3 og "(..) erstatningen fastlægges ved en vurdering af virksomhedens værdi i såkaldt "handel og vandel" (..)", jf. Aftalens side 7. Man fastsætter ikke handelsværdien af en erhvervsvirksomhed ved at vurdere værdien af enkeltaktiver, og spørgsmålet er derfor, hvordan det vil påvirke værdien af erhvervsvirksomheden, hvis virksomhedsejeren fx gerne vil beholde it-systemet, fordi han skal bruge det til udlejningen af etageejendommene, jf. eksemplet ovenfor. Det anførte i Lovudkastet hænger ikke sammen og vil ikke fungere i praksis. Selv hvis værdien for disse aktiver kunne fastsættes, så ville det medføre, at virksomhedsejeren ville få mindre end fuldstændig erstatning, jf. ovenfor.

4. Krav på erstatning kan ikke overdrages

Ifølge Lovudkastet skal der indføres en bestemmelse om, at krav på erstatning ikke kan overdrages, før kravet er indtrådt, og aftaler om sådanne overdragelser er ugyldige, jf. § 8, stk. 8:

"Krav på erstatning og kompensation efter regler fastsat i medfør af stk. 3 kan ikke overdrages, herunder eventuelle krav på forskud på erstatning og kompensation, før kravet er indtrådt. Aftaler om sådanne overdragelser er ugyldige."

Det fremgår af Lovudkastet, at et krav vil være "indtrådt" i bestemmelsens forstand, når der træffes endelig afgørelse om erstatnings- eller kompensationsbeløbets størrelse. Såfremt der i stedet indgås forlig eller anden aftale, hvori erstatnings- eller kompensationsbeløbet fastsættes, vil kravet være indtrådt som bestemt i forliget eller aftalen.

Lovudkastet giver på dette punkt anledning til flere bemærkninger:

- Det Danske Minkerhverv mener overordnet, at minkbranchens krav på fuldstændig erstatning "indtrådte", da minkbranchen blev lukket den 4. november 2020.
- Det Danske Minkerhverv mener, det skal præciseres, hvad der menes med "endelig afgørelse". Betyder det fx, at kravet ikke er "indtrådt", før der foreligger en endelig domstolsafgørelse?
- Hvad betyder "aftaler om sådanne overdragelser"? Ved almindelig ekspropriation har ejeren "en ejers råden" over sin ejendom, indtil staten har fået adkomst ved ekspropriationen. Hvis ejeren har solgt ejendommen før ekspropriationen, indtræder den nye ejer i ekspropriationssagen, dvs. at ejeren skal overdrage ejendommen til staten mod at få ekspropriationserstatningen udbetalt. Hvis ejeren er afgået ved døden, er det dødsboet, der indtræder i ekspropriationssagen osv. Staten skal således betale erstatning for overtagelsen af ejendommen, uanset hvem der er ejer.

Det Danske Minkerhverv går ud fra, at det ikke er hensigten at begrænse muligheden for at overdrage de "minkvirksomheder", som kravet på erstatning er "knyttet op på", men alene undgå en overdragelse af selve kravet. Det Danske Minkerhverv mener, at dette skal præciseres.

5. Præcisering af vigtige tidspunkter

Det Danske Minkerhverv finder, at Lovudkastet mangler en præcisering af vigtige tidspunkter og foreslår generelt, at emnet overvejes nærmere.

Som nævnt mener Det Danske Minkerhverv, at minkbranchens krav på fuldstændig erstatning "indtrådte", da minkbranchen blev lukket den 4. november 2020. Det Danske Minkerhverv finder på den baggrund, at minkvirksomhederne har krav på erstatning for "faste omkostninger" i perioden fra den 4. november 2020 til det tidspunkt, hvor staten får adkomst til aktiverne (og overtager de faste omkostninger), jf. nedenfor pkt. 6.

Det Danske Minkerhverv mener endvidere, at den 3. november 2020 skal være vurderingstidspunktet, altså tidspunktet for vurderingen af minkvirksomhedens værdi. Derved stilles alle "minkvirksomhederne" ens, uanset om de får besøg af erstatnings- og taksationskommissionen i 2021 eller 2024.

Det Danske Minkerhverv foreslår desuden, at staten får adkomst til aktiverne den dag, hvor erstatnings- og taksationskommissionen afholder mødet med den enkelte minkvirksomhed (nedenfor kaldet "besøgsdagen"), og træffer beslutning om overtagelse af aktiverne. Den dag kan statens adkomst tinglyses og retigheder ophæves. Det kan også være den dag, som erstatningen forrentes fra.

Der skal efter aftale med virksomhedsejeren formentlig fastsættes et senere overtagelsestidspunkt, hvor staten tager aktiverne "i besiddelse". Fra den dag kan staten få eventuelle indtægter af aktiver, fx lejeindtægter fra fast ejendom.

Den del af erstatningen, der ikke er udbetalt a conto, skal udbetales, når den er endeligt fastsat, hvilket må betyde, at erstatningen udbetales, når i) der er indgået forlig, ii) et skriftligt erstatningsforslag er tiltrådt af begge parter, iii) erstatnings- og taksationskommissionen har afsagt en kendelse, som ikke rettidigt er indbragt for en eventuel overerstatnings- og taksationskommission, eller iv) en eventuel overerstatnings- og taksationskommission har afsagt en kendelse.

Det Danske Minkerhverv mener ikke, at det skal have nogen betydning for ovenstående retsvirkninger, herunder ejendomsrettens overgang eller udbetalingen af erstatningen, at der eventuelt er anlagt en retssag, men det er naturligvis vigtigt, at der ikke destrueres aktiver, hvis der verserer en retssag om erstatningen.

6. Virksomhedernes omkostninger i perioden fra den 4. november 2020 til mødet med erstatnings- og taksationskommissionen skal refunderes

Den danske minkbranche blev lukket, da det på pressemødet den 4. november 2020 blev meddelt, at alle danske mink skulle aflives.

Som nævnt skal de erstatningsberettigede virksomheder stilles som om, de er blevet eksproprieret, og virksomhedsejerne har bl.a. krav på fuldstændig erstatning, jf. grundlovens § 73.

Mens virksomhederne venter på mødet med erstatnings- og taksationskommissionen, hvor ejendomsretten *formelt* overgår til staten, selvom skaden skete den 4. november 2020, har virksomhederne løbende omkostninger, som ikke kan undgås, bl.a. fordi virksomheden skal "passe på" aktiverne, som skal overtages af staten. Der kan fx være omkostninger til nødvendig vedligeholdelse, el, vand, varme og rengøring, ejendomsskatter, forsikringer, leasing, nødvendige abonnementer samt renter og gebyrer.

Det anerkendes i Lovudkastet, at der skal betales "*kompensation*" for "*rimelige udgifter*" til sikring af aktiver, jf. fx side 19. Men når minkbranchen skal behandles som ved ekspropriation, har minkbranchen ikke krav på "*kompensation*" for specifikke udgiftsposter, men "*fuldstændig erstatning*" for alle faste omkostninger, der ikke kan undgås, herunder lønudgifter i en opsigelsesperiode.

Det fremgår i øvrigt ikke, hvornår statens "*refusionspligt*" begynder, men Det Danske Minkerhverv går ud fra, at det må være fra den 4. november 2020, jf. ovenfor.

Desuden mener Det Danske Minkerhverv, at de beløb, der er afholdt af minkbranchen, løbende skal refunderes af staten mod fremvisning af dokumentation for betaling, idet der kan gå lang tid, før erstatnings- og taksationskommissionen behandler de enkelte sager.

Konkret foreslår Det Danske Minkerhverv en a conto model, hvor de enkelte virksomheder løbende for den foregående måned opgør de faste omkostninger, som ikke har kunnet spares. Hvis en del af virksomheden er beskæftiget med salg til andre brancher, så reduceres disse ikke-sparede faste omkostninger for denne andel ud fra omsætningens fordeling i 2019.

Eksempel A: Hvis virksomheden alene sælger til minkbranchen og i januar 2021 fortsat har faste omkostninger, så bør disse faste omkostninger dækkes ved løbende a conto-betalinger.

Eksempel B: I 2019 havde en virksomhed 70 % af omsætningen relateret til minkbranchen og 30 % af omsætningen relateret til andre brancher, dvs. at 70 % af virksomheden var relateret til minkbranchen. Hvis denne virksomhed i januar 2019 havde 1.000. i faste omkostninger, og i januar 2021 havde faste omkostninger for 800 kr., så har virksomheden været i stand til at reducere de faste omkostninger med 200 kr. (20 %), hvilket er noget mindre end de 70 % af omsætningen, som relaterede sig til minkbranchen. Derfor bør virksomheden have ret til et a conto-beløb svarende til den del af minkdelens andel af faste omkostninger, som ikke kan spares, dvs. (700 kr. - 200 kr.) 500 kr. for januar 2021.

7. Afsluttende bemærkninger

7.1 Retningslinjer for dispositioner "mens vi venter"

Der er et stort behov for, at minkbranchen snarest muligt får retningslinjer for, hvorledes branchen kan disponere indtil mødet med erstatnings- og taksationskommissionen. Det er uklart, om lejemål, der er anvendt til "minkaktiviteten", kan opsiges, om aktiver kan sælges, og hvor meget virksomhederne kan afvikles, opbrydes og sælges uden at dette leder til, at grundlaget for (den mistede) fremtidige indtjening ikke læn- gere er til stede på tidspunktet for mødet med erstatnings- og taksationskommissionen.

7.2 Erstatnings- og taksationskommission

Det fremgår af Aftalen, at der skal nedsættes en særlig erstatnings- og taksationskommission, der skal be- handle sagerne.

Det Danske Minkerhverv anbefaler, at erstatnings- og taksationskommissionen kun består af 3 medlemmer, herunder en formand. Formanden skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikatio- ner af betydning for varetagelse af hvervet. De to øvrige medlemmer skal henholdsvis være en økonom el- ler revisor med indgående kendskab til værdiansættelse af virksomheder og en repræsentant fra minkbran- chen. Kommissionen kan således sammenlignes med kommissionerne, der nedsættes i henhold til VE-lo- ven, og Det Danske Minkerhverv bistår gerne med udpegnings af medlemmer med branchekendskab.

Det nævnes i Lovudkastet, at der "eventuelt" skal nedsættes overerstatnings- og taksationskommissioner, der skal efterprøve de afgørelser, der træffes af erstatnings- og taksationskommissionen.

Hvis de allerstærke kompetencer samles i erstatnings- og taksationskommissionen, og den grundige sagsbehandling foregår dér, kan det efter Det Danske Minkerhvervs opfattelse være tilstrækkeligt med ét administrativt niveau for så vidt angår erstatningens størrelse. Der kan dog være behov for, at visse afgørel- ser kan prøves administrativt, fx erstatnings- og taksationskommissionens beslutning om en virksomhed i følgeerhvervet opfylder betingelserne for at få erstatning.

Alternativt kan der arbejdes videre med to administrative niveauer, men således at det er muligt at springe instans nr. 2 over, hvis klager ønsker det.

Hvis en afgørelse truffet af erstatnings- og taksationskommissionen påklages administrativt, er det i øvrigt vigtigt, at der gennemføres en meget hurtig sagsbehandling i klageinstansen. Det er ikke rimeligt, at en sag trækker ud i årevis, fordi der fx mangler ressourcer i det administrative system, og Det Danske Minkerhverv mener, at der skal laves et "fast track" for minksager.

7.3 Oplysnings- og dokumentationskrav

Det Danske Minkerhverv forstår, at der skal fastsættes regler om ansøgning, ansøgningsfrister og øvrige frister, oplysnings- og dokumentationskrav samt krav om revisorattestation.

I forhold til kravet om revisorattestation gør Det Danske Minkerhverv opmærksom på, at det er hensigtsmæs- sigt, hvis andre end revisorer kan bistå virksomhederne i processen. En vis konkurrence er generelt en for- del, og der kan være andre, der kan udføre opgaverne for virksomhederne under rådgiveransvar (land- brugskonsulenter, økonomer, advokater m.fl.). Det afgørende må være, om kompetencerne er til stede.

7.4 Nedsættelse af erstatning

Det Danske Minkerhverv er noget overrasket over, at det fremgår af Lovudkastet, at der kan fastsættes regler om, at erstatningen nedsættes helt eller delvist ved overskridelse af frister, jf. bl.a. Lovudkastets side 13.

Ideen ser umiddelbar "uskyldig" ud, men man skal huske på, at det fremgår af Aftalen, at minkbranchen skal have "fuldstændig erstatning", og skal stilles som ved ekspropriation. Man kan naturligvis ikke fastsætte regler om, at en erstatningsberettiget mister sit krav på fuldstændig erstatning, hvis vedkommende overskrider en frist for aflevering af oplysninger el.lign.

I Lovudkastet, side 42, anføres endda følgende:

*"Med den foreslåede bestemmelse kan ministeren fastsætte regler om, at modtagere af erstatning eller kompensation aktivt skal bidrage og medvirke til overdragelsen af erstattede eller kompenserede aktiver, som nævnt i de foreslåede § 8 a, stk. 2 og 3, til staten, herunder om udlevering af dokumenter, oplysninger og registreringsattester m.v. vedrørende de overdragne aktiver til staten. **Manglende aktivt bidrag eller medvirken til at staten erhverver de fastsatte rettigheder, vil kunne medføre helt eller delvist bortfald af kravet på erstatning eller kompensation.**"* (Fremhævet her).

Det Danske Minkerhverv mener generelt, at "vinklen" i Lovudkastet er forkert og nærmest et udtryk for manglende respekt overfor minkbranchen. I almindelige ekspropriationssager, hvor grundejere afstår arealer til anlægsprojekter, finder man fornuftige løsninger uden trusler om nedsættelse eller bortfald af erstatning. Det samme er naturligvis muligt i disse sager, og der skal lægges en helt anden linje for samarbejdet end den, der kommer til udtryk i Lovudkastet.

7.5 Godtgørelse for sagkyndig bistand

Afslutningsvist skal det nævnes, at en virksomhedsejer, der har ret til erstatning og har overholdt nødvendige udgifter til sagkyndig bistand, skal have tildelt en passende godtgørelse for sådanne udgifter, ligesom det sker i almindelige ekspropriationssager. Det Danske Minkerhverv mener, at vedkommende kommission skal kunne pålægge staten at udrede en passende godtgørelse herfor, og at der ved fastsættelsen af godtgørelsen bl.a. tages højde for sagens kompleksitet og omfang, de involverede værdier og sagens forløb. Dertil kommer naturligvis, at der stilles krav om sagkyndig medvirken, jf. pkt. 7.3, hvilket der skal tages højde for ved fastsættelsen af godtgørelsen. Det godtgørelsesniveau, der kendes fra almindelige ekspropriationssager, er langt fra tilstrækkeligt i minksagerne.

Nedlukningen er minkerhvervet har medført stor usikkerhed og sat hele minkbranchen under et massivt pres. Foreningen Det Danske Minkerhverv ønsker at bidrage til en fair og smidig proces, hvor virksomheds-ejerne og medarbejderne opnår en fair behandling, samt mulighed for at komme hurtigt videre.

Ved spørgsmål til ovenstående eller det minkrelaterede følgeerhverv generelt, står vi til rådighed til hver en tid.

Med venlig hilsen

Jens Jørgen Madsen
Formand, Det Danske Minkerhverv
jjm@hedensted-gruppen.dk
+45 40388427

Casper Spanner
Direktør, Det Danske Minkerhverv
cs@jasopels.dk
+45 30172809